Rättsfallssamlingen

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
MACIEJ SZPUNAR
föredraget den 29 juli 2019 [1]

Mål C-468/18

R
mot
P

(begäran om förhandsavgörande från Judecătoria Constanța (Förstainstansdomstolen i Constanța, Rumänien))

”Begäran om förhandsavgörande – Civilrättsligt samarbete – Domstols behörighet, erkännande och verkställighet av domar i fråga om underhållsskyldighet – Förordning (EG) nr 4/2009 – Artikel 3 a – Domstolen i den ort där svaranden har hemvist – Artikel 3 d – Behörig domstol i fråga om föräldraansvar – Artikel 5 – Svarande som går i svaromål – Domstol vid vilken det väckts både en talan om äktenskapsskillnad och dess konsekvenser för frågan om föräldraansvar och en talan om underhållsbidrag till det gemensamma barnet – Denna domstols förklaring att den inte är behörig i fråga om föräldraansvar – Behörighet att pröva talan om underhållsbidrag till barnet – Domstol som är bättre lämpad att pröva målet”

I. Inledning

1. Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 3 a, 3 d och 5 i rådets förordning (EG) nr 4/2009 av den 18 december 2008 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet. [2]

2. Begäran har framställts inom ramen för en tvist mellan R, bosatt i Förenade kungariket, och P, bosatt i Rumänien, angående ett yrkande om underhållsbidrag till det gemensamma barnet, som har framställts i samband med ett förfarande om äktenskapsskillnad och föräldraansvar.

3. Det nationella målet ger domstolen möjlighet att dels klargöra villkoren för tillämpning av artiklarna 3 a, 3 d och 5 i förordning nr 4/2009, dels uttala sig om skyldigheten för den domstol som har behörighet i fråga om underhållsskyldighet att med hänsyn till barnets bästa främja en koncentration av tvisten till domstolarna i en enda medlemsstat, eftersom den redan har tagit sådan hänsyn genom att förklara sig obehörig i fråga om föräldraansvar.

1 Originalspråk: franska.

2 EUT L 7, 2009, s. 1.

II. Tillämpliga bestämmelser

A. Unionsrätt

1. Förordning (EG) nr 2201/2003

4. Skälen 5, 11 och 12 i rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000,[3] har följande lydelse:

”(5) För att säkerställa att alla barn behandlas lika omfattar denna förordning alla avgöranden om föräldraansvar, inklusive åtgärder för att skydda barnet, oberoende av eventuella anknytningar till ett äktenskapsmål.

…

(11) Frågor om underhållsskyldighet undantas från denna förordnings tillämpningsområde, eftersom de redan regleras av [rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område[4]]. Domstolar som har behörighet enligt den här förordningen är i allmänhet behöriga att döma i frågor om underhållsskyldighet med tillämpning av artikel 5.2 i förordning … nr 44/2001.

(12) De behörighetsregler som fastställs i denna förordning i fråga om föräldraansvar är utformade med hänsyn till barnets bästa, särskilt kriteriet om närhet. Det innebär att behörigheten i första hand skall ligga hos domstolarna i den medlemsstat där barnet har hemvist, med undantag av vissa fall då barnets vistelseort ändras eller efter en överenskommelse mellan de personer som har föräldraansvar.”

5. I artikel 1 i denna förordning föreskrivs följande:

”1. Denna förordning skall, oberoende av domstolstyp, tillämpas på civilrättsliga frågor om

a) äktenskapsskillnad, hemskillnad och annullering av äktenskap,

b) tillerkännande, utövande, delegering, upphörande eller begränsande av föräldraansvar.

…

3. Denna förordning skall inte tillämpas på

…

e) underhållsskyldighet,

…”

6. Artikel 2.7 i nämnda förordning har följande lydelse:

”I denna förordning avses med

3 EUT L 338, 2003, s. 1.

4 EUT L 12, 2001, s. 1.

…

7) *föräldraansvar*: alla rättigheter och skyldigheter som en fysisk eller juridisk person har tillerkänts genom en dom, på grund av lag eller genom en överenskommelse med rättslig verkan, med avseende på ett barn eller dess egendom. Föräldraansvar omfattar bland annat vårdnad och umgänge.”

7. Enligt artikel 3.1 b i samma förordning ska behörigheten att ta upp frågor om äktenskapsskillnad tillkomma domstolarna i den medlemsstat i vilken båda makarna är medborgare.

8. I artikel 8 i förordning nr 2201/2003 föreskrivs följande:

”1. Domstolarna i en medlemsstat skall vara behöriga i mål om föräldraansvar för ett barn som har hemvist i den medlemsstaten vid den tidpunkt då talan väcks.

2. Punkt 1 skall tillämpas med förbehåll för artiklarna 9, 10 och 12.”

9. I artikel 12.1 i denna förordning föreskrivs följande:

”De domstolar i en medlemsstat som på grundval av artikel 3 utövar behörighet angående en ansökan om äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap skall vara behöriga att ta upp frågor som rör föräldraansvaret i samband med denna ansökan om

a) åtminstone en av makarna har föräldraansvar för barnet,

och

b) dessa domstolars behörighet har godtagits uttryckligen eller på något annat entydigt sätt av makarna och personerna med föräldraansvar, vid den tidpunkt då talan väcks, och denna behörighet är till barnets bästa.”

2. Förordning nr 4/2009

10. Denna förordning ersätter bestämmelserna om underhållsskyldighet i förordning 44/2001.[5] Den ersätter även, med avseende på underhållsskyldighet, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 av den 21 april 2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar,[6] med undantag för europeiska exekutionstitlar som utfärdats av de medlemsstater som inte är bundna av Haagprotokollet av den 23 november 2007 om tillämplig lag för underhållsskyldighet, godkänt på Europeiska gemenskapens vägnar genom rådets beslut 2009/941/EG av den 30 november 2009,[7] det vill säga Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland och Konungariket Danmark.[8]

5 Se, vad gäller relevansen av domstolens praxis rörande denna förordning, på det aktuella området, dom av den 18 december 2014, Sanders och Huber (C-400/13 och C-408/13, EU:C:2014:2461, punkt 23).

6 EUT L 143, 2004, s. 15.

7 EUT L 331, 2009, s. 17, nedan kallat 2007 års Haagprotokoll.

8 Detta protokoll ratificerades av Europeiska unionen den 8 april 2010 på medlemsstaternas vägnar, med undantag av de två medlemsstater som inte ville tillträda protokollet. Se förteckningen över de stater som var parter i protokollet den 31 mars 2017, som finns tillgänglig på Haagkonferensens webbplats: https://www.hcch.net/fr/instruments/conventions/status-table/?cid=133.

11. På grund av det angivna datumet för när 2007 års Haagprotokoll skulle börja tillämpas i unionen har förordning nr 4/2009 tillämpats sedan den 18 juni 2011.[9]

12. Enligt skälen 1 och 2 i förordning nr 4/2009 är syftet med denna förordning, i likhet med bland annat förordningarna nr 44/2001 och nr 2201/2003, att det ska beslutas om åtgärder rörande civilrättsligt samarbete med gränsöverskridande följder, och att dessa åtgärder bland annat ska omfatta främjande av förenligheten mellan tillämpliga bestämmelser i medlemsstaterna om lagkonflikter och om domstolars behörighet.

13. I skälen 9, 10 och 15 i förordning nr 4/2009 anges följande:

”(9) En underhållsberättigad bör enkelt kunna erhålla en dom i en medlemsstat som automatiskt är verkställbar i en annan medlemsstat utan övriga formaliteter.

(10) För att kunna uppnå detta mål är det lämpligt att utarbeta ett gemenskapsinstrument rörande underhållsskyldighet med bestämmelser om behörighetskonflikter, lagval, erkännande och verkställbarhet, verkställighet, rättshjälp och samarbete mellan centralmyndigheter.

…

(15) För att skydda de underhållsberättigades intressen och främja god rättsskipning inom … unionen bör behörighetsreglerna enligt förordning … nr 44/2001 anpassas. Att en svarande har hemvist i en tredjestat bör inte längre innebära att tillämpning av gemenskapens behörighetsregler utesluts och en hänvisning till behörighetsreglerna i nationell rätt bör inte längre finnas. I denna förordning bör det därför regleras i vilka fall en domstol i en medlemsstat kan ha subsidiär behörighet.”

14. I artikel 2.1 led 10 i förordning nr 4/2009 definieras begreppet underhållsberättigad som ”varje enskild person som har eller påstås ha rätt att få underhållsbidrag”.

15. I artikel 3 i denna förordning föreskrivs följande:

”I frågor som gäller underhållsskyldighet i medlemsstaterna ska behörigheten ligga hos

a) domstolen i den ort där svaranden har hemvist, eller

b) domstolen i den ort där den underhållsberättigade har hemvist, eller

c) den domstol som enligt sin egen lag är behörig att pröva en talan om någons rättsliga status, om frågan om underhåll har samband med den talan, såvida inte behörigheten endast grundar sig på den ena partens medborgarskap, eller

d) den domstol som enligt sin egen lag är behörig att pröva en talan om föräldraansvar om frågan om underhåll har samband med denna talan, såvida inte behörigheten endast grundar sig på den ena partens medborgarskap.”

9 Se artikel 76 tredje stycket i förordning nr 4/2009. Notera att detta tillämpningsdatum skiljer sig från dagen för ikraftträdandet av 2007 års Haagprotokoll, som för samtliga parter i konventionen fastställdes till den 1 augusti 2013. Se, även, Gaudemet-Tallon, H., och Ancel, M.-E., *Compétence et exécution des jugements en Europe, Règlements 44/2001 et 1215/2012, Conventions de Bruxelles (1968) et de Lugano (1998 et 2007)*, 6e éd., Librairie générale de droit et de jurisprudence, collection ”Droit des affaires”, Paris, 2018, punkt 216, s. 318.

16. Artikel 5 i denna förordning, som har rubriken ”Behörighet grundad på att svaranden går i svaromål”, har följande lydelse:

”Utöver den behörighet som en domstol i en medlemsstat har enligt andra bestämmelser i denna förordning, är domstolen behörig om svaranden går i svaromål inför denna. Detta gäller dock inte om svaranden gick i svaromål för att bestrida domstolens behörighet.”

17. I artikel 10 i samma förordning, som har rubriken ”Prövning av behörighetsfrågan”, föreskrivs följande:

”Om talan som väcks vid en domstol i en medlemsstat avser ett fall som domstolen inte är behörig att ta upp enligt denna förordning ska domstolen självmant förklara sig obehörig.”

18. I artiklarna 12, 13 och 14 i förordning nr 4/2009 fastställs reglerna om litispendens, mål som har samband med varandra samt interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder.

B. Rumänsk rätt

19. Enligt beslutet om hänskjutande ska en rumänsk domstol som har förklarat sig behörig i varje skede av förfarandet se över sin behörighet, på eget initiativ eller på begäran av parterna.[10]

III. Bakgrund till det nationella målet och tolkningsfrågorna

20. R och P, som är rumänska medborgare, gifte sig i Rumänien den 15 augusti 2015. De är mor respektive far till ett barn som föddes den 8 november 2015 i Belfast (Förenade kungariket), där paret var bosatta innan de separerade år 2016. P flyttade tillbaka till Rumänien, medan R bor kvar i Belfast tillsammans med barnet.

21. Genom ansökan som inkom till Judecătoria Constanța (Första instansdomstolen i Constanța, Rumänien) den 29 september 2016 väckte R talan mot P och yrkade att nämnda domstol skulle döma till äktenskapsskillnad, att barnet skulle bo hos R, att R ensam skulle utöva föräldraansvaret för barnet och att P skulle åläggas att betala underhållsbidrag till barnet.

22. P har bestritt den rumänska domstolens behörighet. Den rumänska domstolen förklarade sig, med hänsyn till makarnas nationalitet, vara behörig att pröva talan om äktenskapsskillnad i enlighet med artikel 3 b i förordning nr 2201/2003.

23. Till följd av nämnda domstols beslut av den 8 juni 2017 om att separera R:s käromål registrerades två nya mål vid denna domstol, ett rörande föräldraansvaret för barnet och fastställande av att barnet skulle bo hos R, och ett rörande P:s skyldighet att betala underhållsbidrag till detta barn.

24. Vad gäller målet om utövande av föräldraansvar förklarade sig Judecătoria Constanța (Förstainstansdomstolen), med hänsyn till barnets bästa, obehörig att döma i målet i enlighet med artikel 12.1 i förordning (EG) nr 2201/2003. Nämnda domstol slog vidare fast att domstolarna i Förenade kungariket var behöriga att döma i målet, i enlighet med artikel 8.l i förordning nr 2201/2003, på grundval av att barnet sedan födseln hade haft hemvist i den medlemsstaten. Parterna har inte överklagat detta beslut om obehörighet.

10 Se artikel 1071 i Codul de procedură civilă (civilprocesslagen), som citeras i beslutet om hänskjutande i målet OF (C-759/18), som ännu inte har avgjorts av domstolen (s. 5).

25. Vad gäller målet om svarandens skyldighet att betala underhållsbidrag till barnet förklarade den hänskjutande domstolen sig behörig med stöd av artikel 3 a i förordning nr 4/2009, mot bakgrund av P:s nuvarande hemvist. Den hänskjutande domstolen har framhållit att P har gått i svaromål vid denna utan att bestrida dess behörighet, men att han har gjort gällande att det är nödvändigt att begära ett förhandsavgörande från EU-domstolen.

26. Den hänskjutande domstolen har tillagt att parterna i målet, R och P, är överens om att det är nödvändigt att begära ett förhandsavgörande avseende tolkningen av bestämmelserna i tillämplig unionslagstiftning. Den hänskjutande domstolen delar denna uppfattning, eftersom den innan sakprövningen av yrkandet om underhållsskyldighet gentemot barnet och i varje skede av förfarandet fortfarande kan ompröva sin behörighet.

27. Den hänskjutande domstolen vill få klarhet i förhållandet mellan tre bestämmelser i förordning nr 4/2009, nämligen artiklarna 3 a, 3 d och 5.

28. På grund av den omständigheten att frågan om underhåll har samband med talan om föräldraansvar vill den hänskjutande domstolen få klarhet i huruvida det enda kriterium som är tillämpligt för att avgöra vilken domstol som är behörig i medlemsstaterna är det kriterium som anges i artikel 3 d i förordning nr 4/2009, och om detta utesluter de övriga tänkbara behörighetskriterierna i artikel 3 a eller artikel 5 i den förordningen, det vill säga svarandens hemvist eller att svaranden har gått i svaromål vid denna domstol.

29. Den hänskjutande domstolen anser att en lösning som gör det möjligt att tillämpa de två sistnämnda behörighetskriterierna skulle leda till att underhållskravets accessoriska karaktär ifrågasätts och strida mot barnets bästa, vilket den hänskjutande domstolen anförde som skäl för att förklara sig obehörig i fråga om föräldraansvar. Det finns även praktiska överväganden i fråga om bevisupptagning och skyndsamma förfaranden som talar för denna lösning.

30. Vad gäller tillämpningen av artikel 5 i förordning nr 4/2009 anser den hänskjutande domstolen vidare att en sådan behörighetsgrund inte kan tillämpas om den omständigheten att frågan om underhåll har samband med talan om föräldraansvar skulle få konsekvenser för P bestridande av den hänskjutande domstolens behörighet vid prövningen av talan om föräldraansvar. [11]

31. Till stöd för sitt resonemang har den hänskjutande domstolen hänvisat till domen av den 16 juli 2015, A, [12] men har uttryckt tvivel beträffande den domens räckvidd på grund av att vissa faktiska omständigheterna i det målet skiljer sig från de faktiska omständigheterna i förevarande mål. Den hänskjutande domstolen har påpekat att P inte har bestritt dess behörighet och att denna domstol är den enda domstol vid vilken familjetvisten har anhängiggjorts, trots att den har förklarat sig obehörig på grundval av barnets hemvist.

32. Mot denna bakgrund beslutade Judecătoria Constanța (Förstainstansdomstolen i Constanța) att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

”1) Om det vid en domstol i en medlemsstat ges in en enda ansökan som omfattar tre käromål, närmare bestämt en talan om äktenskapsskillnad mellan två makar som är föräldrar till ett underårigt barn, en talan om föräldraansvar för detta barn och en talan om underhållsskyldighet gentemot samma barn, kan bestämmelserna i artiklarna 3 a, 3 d och 5 i förordning nr 4/2009 då tolkas så, att den domstol som är behörig att pröva talan om äktenskapsskillnad och som dessutom är domstolen i den ort där svaranden har hemvist och den domstol vid vilken svaranden har gått i svaromål kan pröva talan om underhållsbidrag till barnet trots att den har förklarat sig

11 Se punkt 22 i detta förslag till avgörande.

12 C-184/14, EU:C:2015:479, nedan kallad domen A.

inte vara behörig att pröva talan om föräldraansvar för detta barn, eller kan talan om underhållsbidrag enbart prövas av den domstol som är behörig att pröva talan om föräldraansvar för detta barn?

2) Har, i en sådan situation, talan om underhållsbidrag till barnet fortfarande samband med talan om föräldraansvar i den mening som avses i artikel 3 d i ifrågavarande förordning?

3) Om den andra frågan besvaras nekande, är det då till barnets bästa att den domstol i en medlemsstat som är behörig enligt artikel 3 a i förordning nr 4/2009 prövar talan om en förälders underhållsskyldighet gentemot sitt underåriga barn som har sin grund i det äktenskap som är föremål för talan om äktenskapsskillnad, med beaktande av att ifrågavarande domstol har förklarat sig inte vara behörig att pröva talan om föräldraansvar och genom ett lagakraftvunnet avgörande har slagit fast att villkoren i artikel 12 i rådets förordning [nr 2201/2003] inte är uppfyllda?”

IV. Bedömning

33. Genom de frågor som hänskjutits för förhandsavgörande, som jag föreslår ska prövas gemensamt, vill den hänskjutande domstolen i huvudsak få klarhet i huruvida artiklarna 3 a och 5 i förordning nr 4/2009 ska tolkas så, att de utgör hinder för en domstol i en medlemsstat som är behörig att pröva en talan om underhållsskyldighet gentemot en svarande som har hemvist i den medlemsstaten, eller som har gått i svaromål vid denna domstol, att meddela att den inte tänker utöva denna behörighet på grund av att en sådan talan har samband med en talan om föräldraansvar, i den mening som avses i artikel 3 d i den förordningen, och att den domstol som är behörig att pröva sistnämnda talan, med hänsyn till barnets bästa, är bättre lämpad att döma i målet.

A. Inledande synpunkter

34. Till att börja med vill jag lyfta fram ett antal faktorer som hänger samman med bakgrunden till denna fråga.

35. I detta mål, liksom i många mål dessförinnan,[13] har den talan som syftar till upplösning av äktenskapet, i detta fall talan om äktenskapsskillnad, och dess konsekvenser för det gifta parets barn väckts vid den domstol som är behörig att döma i målet om äktenskapsskillnad på grund av makarnas gemensamma medborgarskap, även om åtminstone en av makarna och barnet har hemvist i en annan medlemsstat.

36. I ett sådant fall styrs kärandens val att inge en ansökan till en enda domstol avseende samtliga käromål i allmänhet av en vilja att dra nytta av fördelarna med en koncentration av behörigheten till en domstol.[14] Eftersom det rör sig om ett äktenskapsmål med gränsöverskridande följder kan käranden uppnå detta mål genom artikel 12 i förordning nr 2201/2003, som gör det möjligt att avtala om domstols behörighet i fråga om föräldraansvar, och bestämmelserna i artikel 3 d i förordning nr 4/2009.

13 Se, bland annat, domen A (punkterna 15–17), och dom av den 6 oktober 2015, A (C-489/14, EU:C:2015:654, punkterna 13 och 14), samt beslut av domstolens ordförande av den 16 januari 2018, PM (C-604/17, ej publicerat, EU:C:2018:10, punkterna 12–14), och dom av den 4 oktober 2018, IQ (C-478/17, EU:C:2018:812, punkterna 13 och 14). Se, även, begäran om förhandsavgörande i mål OF (C-759/18), som ännu inte har avgjorts av domstolen, i vilken det i punkt 13 hänvisas till ett flertal liknande mål som rör rumänska medborgare med hemvist i en annan medlemsstat, i detta fall i Italien, och som avser behörigheten för den domstol vid vilken yrkandena om föräldraansvar och underhållsskyldighet har framställt, under samma omständigheter som i det nationella målet.

14 I detta avseende har den hänskjutande domstolen erinrat om att ”[e]nligt nationell lagstiftning har talan om föräldraansvar och talan om underhållsbidrag i ett fall som det förevarande samband med en talan om äktenskapsskillnad (artikel 931.2 i Codul de procedură [civilă] [civilprocesslagen])”. Valet att tillämpa kriteriet om makarnas medborgarskap kan också motiveras genom anvisandet av vilken lag som ska tillämpas på upplösningen av äktenskapet. Det är i detta sammanhang värt att notera att Förenade kungariket inte är bundet av rådets förordning (EU) nr 1259/2010 av den 20 december 2010 om genomförande av ett fördjupat samarbete om tillämplig lag för äktenskapsskillnad och hemskillnad (EGT L 343, 2010, s. 10).

37. I förevarande mål har den hänskjutande domstolen, efter att svaranden P, barnets far,[15] först bestritt dess behörighet, förklarat sig behörig att pröva talan om äktenskapsskillnad, men, med hänsyn till barnets bästa, obehörig att pröva talan om föräldraansvar.

38. Följaktligen ska det undersökas enligt vilka kriterier i artiklarna 3 och 5 i förordning nr 4/2009, vilka är de enda som kan tillämpas i förekommande fall,[16] som denna domstol fortfarande kan pröva talan underhållsskyldighet.[17]

B. Villkor för att tillämpa kriterierna i artiklarna 3 och 5 i förordning nr 4/2009

39. Artikel 3 i nämnda förordning innehåller två kategorier av kriterier: ett som rör var en av parterna har hemvist (i led a svaranden och i led b den underhållsberättigade),[18] och ett som rör koncentrationen av behörigheten till en domstol (i led c vid en talan som rör personers rättsliga status och i led d vid en talan som rör föräldraansvar).

40. Eftersom den underhållsberättigade, i förevarande fall det underåriga barnet,[19] för vars räkning hans mor, R, har väckt talan, har hemvist i Förenade kungariket, har den hänskjutande domstolen, efter det att målen separerats,[20] med rätta förklarat sig behörig att pröva talan om underhållsskyldighet i enlighet med de kriterier som anges i artikel 3 a i förordning nr 4/2009, som grundas på var svaranden, P, har hemvist.[21]

41. Eftersom barnet har hemvist i en annan medlemsstat kan den hänskjutande domstolens behörighet inte grunda sig på artikel 3 b i denna förordning. Är då de andra processuella kriterierna som kan ligga till grund för den hänskjutande domstolens behörighet tillämpliga?

42. Även om en domstol i Förenade kungariket skulle ha att pröva en talan om föräldraansvar[22] skulle den hänskjutande domstolen förbli behörig att pröva ansökan om äktenskapsskillnad med stöd av artikel 3 c i nämnda förordning. EU-domstolen uteslöt denna möjlighet i domen A, som rörde faktiska omständigheter liknande dem i det nationella målet. Det är räckvidden för den domen, som meddelades i ett annat processuellt sammanhang, som gör att EU-domstolen ska avgöra vilken talan som yrkandet om underhållsbidrag till barnet har samband med.[23]

15 Se punkt 22 i detta förslag till avgörande.

16 Artikel 4 i förordning nr 4/2009, som har rubriken ”Val av domstol”, är enligt punkt 3 i denna artikel inte tillämplig på underhållsskyldighet med avseende på ett barn under 18 år. I artikel 6 i denna förordning föreskrivs subsidiär behörighet grundad på parternas gemensamma medborgarskap, medan artikel 7 i samma förordning skapar ett *forum necessitatis*.

17 Se, när det gäller att fadern inte bestritt domstolens behörighet i detta förfarande, punkt 25 i detta förslag till avgörande.

18 Vad gäller tillämpningen av detta kriterium, se dom av den 18 december 2014, Sanders och Huber (C-400/13 och C-408/13, EU:C:2014:2461, och särskilt, för motiveringen av detta kriterium, punkt 34).

19 Se definitionen av underhållsberättigade i artikel 2.10 i förordning nr 4/2009. Jämför artikel 46 i samma förordning om fri rättshjälp för ansökningar angående underhåll till barn. Se, även, dom av den 15 januari 2004, Blijdenstein (C-433/01, EU:C:2004:21, punkt 30), av vilken följer att den underhållsberättigade är den vars behov ska avgöras av den domstol där talan väcks. Se, också, Fongaro, E., och Hector, P., ”Obligation alimentaire”, *Répertoire de droit européen, Encyclopédie juridique Dalloz*, Dalloz, Paris, 2018, punkt 97, och Ancel, B., och Watt, H., M., ”Aliments sans frontières”, *Revue critique de droit international privé*, Dalloz, Paris, 2010, nr 3, s. 457–484, särskilt punkt 4, fotnot 9 (s. 460), och punkt 8 (s. 463 och 464). Se, för ett liknande resonemang, Hellner, M., ”Maintenance obligations”, *Encyclopedia of Private International Law*, Edward Edgar Publishing, Cheltenham, 2017, s. 1185–1194, särskilt s. 1190.

20 Jämför domen av den 4 oktober 2018, IQ (C-478/17, EU:C:2018:812, punkt 16).

21 Jag konstatera att detta kriterium inte beaktades i samband med äktenskapsskillnaden.

22 Se punkterna 24 och 31 i detta förslag till avgörande.

23 I det målet var både makarna och deras två barn italienska medborgare med hemvist i London (Förenade kungariket). En talan om hemskillnad och dess konsekvenser för barnen väcktes vid en italiensk domstol, medan samma kärande senare väckte talan vid en brittisk domstol om att denna domstol skulle reglera formerna för föräldraansvaret. Den domstol vid vilken den första talan väcktes fann att det av artikel 8.1 i förordning nr 2201/2003 följde att endast de brittiska domstolarna var behöriga i frågor om föräldraansvar, i den mening som avses i artikel 2 led 7 i förordning nr 2201/2003, eftersom barnen hade hemvist i London.

43. EU-domstolen har således slagit fast att ”[a]rtikel 3 c och 3 d i förordning nr 4/2009 ska tolkas så, att om det vid en domstol i en medlemsstat *väcks talan* om hemskillnad eller äktenskapsskillnad mellan två makar som är föräldrar till minderåriga barn och det vid en domstol i en annan medlemsstat *har väckts talan* om föräldraansvar som rör samma barn, så har ett yrkande om underhållsbidrag till detta barn endast samband med talan om föräldraansvar, i den mening som avses i artikel 3 d i ovannämnda förordning”. [24]

44. Av bedömningen av kriterierna i artikel 3 i förordning nr 4/2009 följer således att endast ett av dessa kriterier, nämligen kriteriet i led a, ger den hänskjutande domstolen rätt att i det nationella målet pröva frågan om underhållsskyldighet.

45. Det måste därför förtydligas att artikel 5 i den förordningen, som åberopats av den hänskjutande domstolen på grund av att svaranden har gått i svaromål, inte kan tillämpas med motiveringen att det i den bestämmelsen föreskrivs en behörighetsgrund som är tillämplig för det fall den domstol där talan väckts inte är behörig. [25]

46. Det nationella målet visar tydligt att om en domstol är behörig på grundval av svarandens hemvist är det irrelevant huruvida svaranden har gått i svaromål vid denna domstol, utan att bestrida dess behörighet. [26]

47. Vad gäller de konsekvenser som enligt den hänskjutande domstolen följer av den omständigheten att frågan om underhåll har samband med talan om föräldraansvar, ska det först påpekas att konstaterandet, i det nationella målet, att det inte har väckts någon talan vid en domstol i Förenade kungariket för att pröva denna talan och, i förekommande fall, frågan om underhållsskyldighet, efter att dessa frågor särskiljts, räcker för att undanröja allt tvivel med avseende på tillämpningen av det enda behörighetskriterium som är uppfyllt i förevarande fall, nämligen det i artikel 3 a i förordning nr 4/2009.

48. Vidare kan det konstateras att den andra domstol vid vilken en talan har väckts, under dessa omständigheter, inte behöver ta ställning till de eventuella följderna av tillämpningen av bestämmelserna om litispendens [27] och mål som har samband med varandra. [28]

49. Slutligen är det inte heller möjligt att grunda en lösning på domen A i den mening som den hänskjutande domstolen, med stöd av den rumänska regeringen, har föreslagit. Dessa anser nämligen att domstolen i den medlemsstat där barnet har sin hemvist har exklusiv behörighet vid förenade käromål som rör föräldraansvar och underhållsskyldighet gentemot det gemensamma barnet.

50. Den hänskjutande domstolen har framhållit att EU-domstolen har slagit fast att ”[e]tt yrkande om underhållsbidrag till underåriga barn … med nödvändighet [har] samband med talan om föräldraansvar” och att ”[d]en domstol som är behörig att pröva talan om föräldraansvar enligt artikel 2 led 7 i förordning nr 2201/2003 har … bäst möjligheter att konkret bedöma de frågor som uppkommer inom ramen för ett yrkande om underhållsbidrag till ett barn, att fastställa det belopp

24 Domen A (punkt 48). Min kursivering

25 Jag delar Europeiska kommissionens uppfattning att denna artikel utgör en form av ”tyst utvidgning” av behörigheten. För ett liknande resonemang se, bland annat, Gallant, E., *Droit processuel civil de l'Union européenne*, LexisNexis, Paris, 2011, punkt 319, s. 109, som använder samma uttryck och preciserar att denna regel gör det möjligt för en obehörig domstol att pröva en talan underhållsskyldighet. Jämför artikel 26.1 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EUT L 351, 2012, s. 1).

26 I förevarande fall är detta, enligt min mening, fallet vad gäller målet om underhållsskyldighet efter det att målen, och följaktligen förfarandena, separerades. Se, för ett liknande resonemang, de frågor från den hänskjutande domstolen som behandlades i punkt 30 i förevarande förslag till avgörande.

27 Se artikel 12 i förordning nr 4/2009.

28 Se artikel 13 i förordning nr 4/2009.

som nämnda skyldighet ska uppgå till vad avser barnets omvårdnad och uppfostran, varvid beloppet ska anpassas med hänsyn till vad som bestämts om gemensam eller ensam vårdnad, umgängesrätt, umgängesrättens omfattning, och andra faktiska omständigheter som rör den talan om föräldraansvar den har att pröva”. [29]

51. Anser EU-domstolen således implicit att kriteriet om barnets, och därmed den underhållsberättigades, hemvist under alla omständigheter ska ges företräde på grund av risken för bristande överensstämmelse mellan det avgörande som meddelas av den domstol som är behörig i fråga om underhållsskyldighet och det avgörande som meddelas av den domstol som har exklusiv behörighet i fråga om föräldraansvar? [30]

52. Med andra ord, ska man av domen A dra slutsatsen att den domstol som inte är behörig att avgöra ett yrkande om föräldraansvar för ett barn ska avstå från att utöva sin behörighet när det gäller underhållsskyldighet gentemot barnet till fördel för en domstol som är bättre lämpad att avgöra detta yrkande?

53. Det anser inte jag. Även om domen A förtydligar förhållandet mellan kriterierna i artikel 3 c och 3 d i förordning nr 4/2009 sägs inget i den domen om de andra behörighetsgrunder som anges i artikel 3 eller artikel 5 i den förordningen. Den hänskjutande domstolen behövde nämligen inte undersöka de sistnämnda behörighetsgrunderna, eftersom makarna, tillika föräldrarna till de underhållsberättigade barnen, i det målet, till skillnad från i förevarande mål, hade hemvist i samma medlemsstat som barnen.

54. För att skilja bestämmelserna i artikel 3 c och 3 d i förordning nr 4/2009 åt var det således nödvändigt att vid tolkningen av dessa ta hänsyn till barnets bästa. [31]

55. Denna bedömning av räckvidden för domen A får stöd i de nyligen meddelade besluten av den 16 januari 2018, PM, [32] och av den 10 april 2018, CV. [33] Härav följer att om en domstol inte är behörig att pröva en talan om föräldraansvar för ett underårigt barn, och därmed inte heller är behörig att pröva yrkandet om underhållsbidrag till detta barn på grundval artikel 3 d i förordning nr 4/2009, ska det ändå prövas huruvida denna domstol kan vara behörig att pröva frågor om underhållsskyldighet på någon annan grund enligt denna förordning. [34]

56. Varje annan tolkning av domen A, i den mening som den hänskjutande domstolen har föreslagit, skulle dels bortse från att skälen för denna dom i första hand är att motivera att frågan om underhållsskyldighet ska kopplas till talan om föräldraansvar, snarare än till den talan som rör äktenskapsförhållandet, dels underlåta att beakta såväl ordalydelsen och sammanhanget i förordning nr 4/2009 som de mål som eftersträvas med den förordningen. [35]

57. Vad gäller ordalydelsen i artikel 3 i den förordningen konstaterade domstolen redan i domen A att kriterierna för behörighet är alternativa och efter denna dom råder det inget tvivel om hur denna bestämmelse ska tolkas för det fall det vid en domstol väcks en talan om personers rättsliga status och en talan om föräldraansvar. [36]

29 Domen A (punkterna 40 och 43).

30 Se, för ett liknande resonemang, Gallant, E., op. cit., punkt 313, s. 108.

31 Se domen A (punkterna 43–46, särskilt den sistnämnda punkten).

32 C-604/17, ej publicerat, EU:C:2018:10.

33 C-85/18 PPU, EU:C:2018:220.

34 Se beslut av domstolens ordförande av den 16 januari 2018, PM (C-604/17, ej publicerat, EU:C:2018:10, punkt 33), och beslut av 10 april 2018, CV (C-85/18 PPU, EU:C:2018:220, punkt 55).

35 Se bland annat, för en färsk påminnelse om den tolkningsmetod som domstolen brukar använda, dom av den 21 juni 2018, Oberle (C-20/17, EU:C:2018:485, punkt 34).

36 Se domen A (punkterna 33, 34 och 48).

58. Vad gäller det sammanhang i vilket dessa bestämmelser ingår och syftet med den aktuella lagstiftningen ska det för det första påpekas att tillägget i artikel 3 d i förordning nr 4/2009, jämfört med de tidigare bestämmelserna i artikel 5.2 i förordning nr 44/2001,[37] endast syftar till att koncentrera domstolens behörighet om kriteriet om den underhållsberättigades hemvist i artikel 3 b i förordning nr 4/2009 inte är tillämpligt.[38]

59. För det andra, sedan Brysselkonventionen genom att införa särskilda behörighetskriterier har gjort det möjligt att välja mellan olika typer av behörighet, och i stället för principen om att behörigheten ska grundas på svarandens hemvist har gjort det möjligt att grunda behörigheten på ”geografisk eller processuell närhet”,[39] har syftet med de specifika behörighetskriterierna i tvister om underhållsskyldighet varit att uppnå två mål, dels att skydda de underhållsberättigades intressen, vilket domstolen har erinrat om, dels att främja en god rättskipning.[40] Jag erinrar således om att det går att göra ett val mellan de olika behörighetskriterierna och att kärandens val ska ges företräde.[41]

60. För det tredje understryker jag, i likhet med kommissionen, att en prioritering av koncentrationen av tvisten med hänsyn till barnets hemvist, utan att det har väckts någon annan talan om föräldraansvar i den berörda medlemsstaten, skulle leda till rättsvägran vad gäller det yrkande om underhållsskyldighet som har framställts där, vilket skulle stå i strid med barnets bästa och undergräva principen om behörighetsreglernas förutsägbarhet.

61. Det ska därför slås fast att syftet med bestämmelserna i förordning nr 4/2009, särskilt bestämmelserna om domstols behörighet, är att göra det möjligt för den underhållsberättigade att tilldelas underhåll med stöd av begränsade och icke-hierarkiska kriterier.

62. Dessutom ska skillnaden mellan artikel 10 i förordning nr 4/2009 och artikel 17 i förordning nr 2201/2003 framhållas. Även om det i dessa artiklar föreskrivs att den domstol vid vilken en talan väcks självmant ska förklara sig obehörig behöver domstolen vid ett yrkande om underhållsbidrag inte pröva huruvida en domstol i en annan medlemsstat är behörig. På grund av behörighetskriteriernas uttömmande karaktär[42] ska den domstol som är behörig i fråga om underhåll pröva målet. Även om domstolen inte är behörig att pröva målet i sak kan den ändå pröva en ansökan om interimistiska åtgärder eller säkerhetsåtgärder i enlighet med lagstiftningen i den berörda medlemsstaten.[43]

63. Eftersom käranden saknar möjlighet att välja ett annat behörighetskriterium, ska den domstol vid vilken yrkandet om underhållsbidrag framställts vara behörig att pröva målet.

64. Till skillnad från vad den hänskjutande domstolen och den rumänska regeringen har gjort gällande, bland annat i fråga om beviskraven,[44] går det i det nationella målet att anföra flera argument, i enlighet med målen med förordning nr 4/2009, till stöd för tillämpningen av det behörighetskriterium som anges i artikel 3 a denna förordning.

37 Denna artikel hade exakt samma lydelse som artikel 5.2 i konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 299, 1972, s. 32), i dess lydelse enligt senare konventioner om nya medlemsstaters tillträde till denna konvention (nedan kallad Brysselkonventionen), inbegripet 1978 års tillägg om behörigheten för den domstol vid vilken en talan om en persons rättsliga status har väckts. Se, även, Gaudemet-Tallon, H., och Ancel, M.-E., op. cit., punkt 219, s. 320.

38 Se, för ett liknande resonemang, Boiché, A., ”Les règles de compétence judiciaire”, dossier ”Recouvrement des obligations alimentaires dans l’Union”, *Actualité juridique*: famille, Dalloz, Paris, 2009, nr 3, s. 107–112, särskilt kommentaren till artikel 3 d i förordning nr 4/2009.

39 Uttrycket sammanfattar den motivering av de särskilda behörighetsreglerna som används av Gaudemet-Tallon, H., och Ancel, M.-E., op. cit., punkt 180, p. 246.

40 Se dom av den 18 december 2014, Sanders och Huber (C-400/13 och C-408/13, EU:C:2014:2461, punkterna 26–29). Se, även, skäl 15 i förordning nr 4/2009.

41 Se bland annat, vad gäller det företräde som den underhållsberättigades val ges vid fastställande av behörig domstol, Joubert, N., ”La mise en œuvre de l’obligation alimentaire en présence d’un élément d’extranéité dans les relations entre parents et enfants”, *Droit de la famille*, LexisNexis, Paris, 2018, nº 1, dossier 3, punkt 7. Se, även, Farge, M., ”Promotion transfrontière du droit à obtenir des aliments: l’apport du règlement (CE) nº 4/2009 du 18 décembre 2008 (1re partie)”, *Droit de la famille*, LexisNexis, Paris, 2011, nº 9, étude 18, punkt 16.

42 Se även, för ett liknande resonemang, Boiché, A., op. cit., särskilt kommentaren till artikel 10 i förordning nr 4/2009.

43 Se artikel 14 i förordning nr 4/2009.

44 Se punkt 29 i förevarande förslag till avgörande.

B. Argument som motiverar en tillämpning av artikel 3 a i förordning nr 4/2009

65. Som även kommissionen har framhållit har den underhållsberättigade, som företräds av en av sina föräldrar, för det första själv medvetet kunnat välja kriteriet om svarandens hemvist.

66. För det andra kan detta val motiveras av att domstolen på den ort där den underhållsskyldige föräldern har hemvist har god kännedom om dennes betalningsförmåga.

67. För det tredje, när det gäller de uppgifter som ska beaktas för att bestämma storleken på det underhållsbidrag som krävs, förefaller det lättare att få kunskap om barnets behov än att kontrollera den underhållsskyldiges betalningsförmåga. Om en talan om föräldraansvar har väckts ska den domstol som är behörig att pröva frågan om underhållsskyldighet nämligen bara vilandeförklara målet i avvaktan på ett beslut som kan ligga till grund för den underhållsberättigades underhållskrav. Däremot kan den domstol som är behörig i fråga om föräldraansvar ha stora svårigheter att samla in och kontrollera de styrkande handlingarna avseende den underhållsskyldige förälderns tillgångar och utgifter, särskilt om denne har förorsakat sin insolvens.

68. För det fjärde är avsaknaden av ett avgörande angående utövandet av föräldraansvar inte av ett sådant slag att det hindrar en domstol från att bedöma barnets behov, vilket bland annat framgår av de övriga behörighetsgrunder som fastställts av unionslagstiftaren. Hänsyn kan även tas till om föräldrarna har avtalat att barnet ska behålla sin hemvist.

69. Andra argument som grundar sig på de regler som ligger till grund för avgörandet och dess genomförande kan också anföras.

70. Jag erinrar om att Förenade kungariket och Konungariket Danmark inte har anslutit sig till 2007 års Haagprotokoll.[45] Dessa stater är därför inte bundna av de regler om tillämplig lag som anges i detta.[46] Å andra sidan kan avgöranden som meddelas i dessa stater inte omfattas av ett undantag från exekvatur i de övriga medlemsstaterna. De måste bli föremål för en ansökan om verkställbarhetsförklaring där.[47]

71. Valet av svarandens hemvist som kriterium kan således också vägledas av strävan att underlätta indrivning av underhållskrav,[48] som inte bör fördröjas genom en diskussion om erkännande av ett avgörande som meddelats i en annan medlemsstat eller dess verkställbarhet.[49]

72. Med beaktande av samtliga dessa överväganden anser jag att artikel 3 i förordning nr 4/2009 ska tolkas på så sätt, att den omständigheten att talan om underhållsbidrag har samband med en talan om föräldraansvar, i den mening som avses i artikel 3 d i den förordningen inte innebär att det är uteslutet att en domstol i en medlemsstat kan vara behörig med stöd av artikel 3 a i den förordningen eller, i förekommande fall, med stöd av artikel 5 i samma förordning.

45 Se fotnot 8 i förevarande förslag till avgörande.

46 Om den berörda medlemsstaten är bunden av detta protokoll utgör den underhållsberättigades val av en domstol i den medlemsstat där svaranden har hemvist nämligen en garanti för att domstolslandets lag tillämpas i enlighet med artikel 4.3 i nämnda protokoll.

47 Se artikel 23 och följande artiklar i förordning nr 4/2009. Se även, vad gäller konsekvenserna av Brexit, som skulle leda till att Förenade kungariket betraktas som ett tredjeland och inte kan påverka erkännandet av avgöranden, eftersom avgöranden som meddelas i Förenade kungariket, för närvarande, inte omfattas av exekvaturförfarandet, Farge, M., ”Conjectures sur le Brexit…” i ”Droit de la famille”, *La Semaine juridique, Édition générale*, LexisNexis, Paris, 2016, nr 38, s. 1723–1729, särskilt s. 1725. Se även Pilich, M. ”Brexit and EU private international law: May the UK stay in?”, *Maastricht Journal of European and Comparative law*, Sage Publishing, New York, 2017, vol. 24, nr 3, s. 382–398, särskilt sidorna 391–393.

48 Se, för ett liknande resonemang, dom av den 9 februari 2017, S. (C-283/16, EU:C:2017:104, punkterna 32–34 och där angiven rättspraxis), och skäl 9 i förordning nr 4/2009, för en påminnelse om det mål om enkla och snabba förfaranden som eftersträvas i den förordningen.

49 Se, för en påminnelse om att ett av syftena med förordning nr 4/2009 att säkerställa en effektiv indrivning av underhållsbidrag i gränsöverskridande situationer, skäl 15 i den förordningen och dom av den 18 december 2014, Sanders och Huber (C-400/13 och C-408/13, EU:C:2014:2461, punkt 41). Se även, för en närmare redogörelse av reglerna för erkännande och verkställighet av domar som meddelats i en medlemsstat som inte är bunden av Haagprotokollet från år 2007, bland annat, Fongaro, E., och Hector, P., op. cit., punkterna 78–90.

73. Det är dock nödvändigt att försäkra sig om att en sådan tolkning av behörighetsreglerna inte visar sig stå i strid med barnets bästa.

D. Beaktande av barnets bästa

74. Såsom domstolen påpekade i domen A ska ”förordning nr 4/2009 … genomföras med beaktande av artikel 24.2 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, enligt vilken barnets bästa ska komma i främsta rummet vad avser alla åtgärder som rör barn, oavsett om de vidtas av offentliga myndigheter eller privata institutioner”. [50]

75. Såsom det nationella målet på ett paradoxalt sätt visar kan den som begär underhållsbidrag, med beaktande av barnets bästa, bli tvungen att godta att de käromål som denne väckt vid en enda domstol skiljs åt på grund av att denna domstol förklarar sig sakna behörighet att avgöra talan om föräldraansvar.

76. Även om jag anser att nackdelarna med beslutet att det saknas ett avtal om domstols behörighet enligt artikel 12 i förordning nr 2201/2003 inte ska överdrivas, generellt sett, i likhet med vad jag tidigare betonat, så innebär kravet på att beakta barnets bästa att det är motiverat att, rent konkret, undersöka konsekvenserna av att talan ska väckas vid två domstolar för att först få ett avgörande av frågan om föräldraansvar och därefter ett beslut angående begäran om underhållsbidrag, då denna har samband med den första talan.

77. I förevarande fall tyder dock den omständigheten att R, käranden, anser att det är nödvändigt att begära ett förhandsavgörande från EU-domstolen, på att hon vill bekräfta sitt ursprungliga val att vända sig till en enda domstol, som är behörig att pröva både ansökan om äktenskapsskillnad och alla dess konsekvenser för det gemensamma barnet.

78. Som den rumänska regeringen påpekade i sitt skriftliga yttrande [51] ska hänsyn dessutom tas till den omständigheten att om ett nytt yrkande om underhållsbidrag framställs vid en annan domstol kan detta medföra att den underhållsberättigade berövas sin rätt till underhåll från och med dagen för det första yrkandet, i förevarande fall den 29 september 2016.

79. Denna uppsplittring av tvisten som den underhållsberättigade kan påtvingas, [52] till följd av att det saknas ett avtal om behörighet med avseende på föräldraansvar för den domstol vid vilken talan om äktenskapsskillnad har anhängiggjorts och nackdelarna med ett återkallande av den ursprungliga talan, förutsatt att detta är tillåtet enligt lagen i domstolslandet, [53] gör att det starkt kan ifrågasättas huruvida den underhållsberättigades intressen tillgodoses.

80. Jag anser därför att det är nödvändigt att söka en lösning som skyddar den underhållsberättigades intressen i enlighet med målen i förordning nr 4/2009 och med artikel 24.2 i stadgan om de grundläggande rättigheterna.

50 Se domen A (punkt 46).

51 Se punkt 31 i förevarande förslag till avgörande.

52 Se, för synpunkter på konsekvenserna av det system som valts i förordning nr 2201/2003, Ancel, B., och Muir Watt, H., ”L’intérêt supérieur de l’enfant dans le concert des juridictions: le Règlement Bruxelles II *bis* ”, *Revue critique de droit international privé*, Dalloz, Paris, 2005, nr 4, s. 569–606, särskilt fotnot 7 och hänvisningen till skäl 6 i nämnda förordning.

53 I detta processuella sammanhang skulle ett återkallande av yrkandet, vid den domstol vid vilken talan först väcktes, nämligen kunna betraktas som ett avstående från underhållsskyldigheten, i strid med grunderna för domstolslandets rättsordning.

81. Domen A utgör i detta hänseende en viktig grund i domstolens praxis angående tolkningen av förordning nr 4/2009, eftersom det i denna betonas vikten av att koncentrera tvister om de ekonomiska konsekvenserna för barn vid deras föräldrars äktenskapsskillnad.[54] Dessutom kan det konstateras att det i en sådan situation saknas samordning mellan den förordningen och artikel 12 i förordning nr 2201/2003 och att bestämmelserna om litispendens och mål som har samband med varandra inte är ändamålsenliga.[55]

82. I enlighet med logiken i förordning nr 4/2009 och med hänsyn till barnets bästa anser jag därför att den domstol vid vilken yrkandet om underhållsbidrag till barnet har framställts, med tanke på att den förklarat sig obehörig i fråga om föräldraansvar, skulle kunna informera käranden om att domstolen är behörig med stöd av artikel 3 a i denna förordning och fråga henne om hon vidhåller sitt yrkande om underhållsbidrag.

83. Eftersom unionslagstiftaren inte har antagit några särskilda bestämmelser i förordning nr 4/2009,[56] i likhet med de som finns i artikel 15 i förordning nr 2201/2003,[57] eller som säkerställer samordningen med artikel 12 i den förordningen, kan den domstol vid vilken talan har väckts inte avstå från att utöva sin behörighet till förmån för en domstol som är bättre lämpad för att avgöra samtliga yrkanden som rör barnet.

84. Även om den domstol som är behörig att pröva en talan om föräldraansvar skulle vara bättre lämpad att avgöra en talan om underhållsskyldighet som har samband med den förstnämnda talan, kan jag inte se hur hänsynen till barnets bästa kan motivera att den underhållsberättigade är skyldig att ändra sitt val av behörig domstol.

85. Detta gäller i än högre grad när, som i förevarande fall, talan inte har väckts vid någon annan domstol.

V. Förslag till avgörande

86. Mot bakgrund av vad som ovan anförts föreslår jag att domstolen besvarar de tolkningsfrågor som har ställts av Judecătoria Constanța (Förstainstansdomstolen i Constanța, Rumänien) på följande sätt:

1) Artikel 3 i rådets förordning (EG) nr 4/2009 av den 18 december 2008 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet ska tolkas så, att den omständigheten att talan om underhållsbidrag har samband med en talan om föräldraansvar, i den mening som avses i artikel 3 d i den förordningen, inte innebär att det är uteslutet att en domstol i en medlemsstat kan vara behörig med stöd av artikel 3 a i den förordningen eller, i förekommande fall, artikel 5 i samma förordning.

54 Se domen A (punkt 43).

55 I detta avseende kan en jämförelse göras med domen av 4 oktober 2018, IQ (C-478/17, EU:C:2018:812, punkt 47).

56 Se, i detta hänseende, motiveringen till att man inte förutsåg de aktuella svårigheterna som följer av konstaterandet i skäl 11 i förordning nr 2201/2003, enligt vilket ”[d]omstolar som har behörighet enligt den här förordningen … i allmänhet [är] behöriga att döma i frågor om underhållsskyldighet”, vilket det erinrades om i kommissionens grönbok om underhållsskyldighet av den 15 april 2004 (KOM(2004) 254 slutlig, punkt 5.1.1, s.13).

57 I denna artikel införs en regel som inspirerats av teorin om olämpligt forum (*forum non conveniens*). Denna återfinns även i artiklarna 8 och 9 i Haag-konventionen av den 19 oktober 1996 om behörighet, tillämplig lag, erkännande, verkställighet och samarbete i frågor om föräldraansvar och åtgärder till skydd för barn (tillgänglig på (följande webbadress: https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=70 eller i Sveriges internationella överenskommelser SÖ 2013:14), som ”delar upp ordningen i en överföring eller ett krav på behörighet” enligt uttrycket i Gallant, E, ”Le forum non conveniens de l’article 15 du règlement Bruxelles II bis”, Revue critique de droit international privé, Dalloz, Paris, 2017, Nr 3, s. 464–471, punkt 2.

2) Eftersom unionslagstiftaren inte har antagit några särskilda bestämmelser i förordning nr 4/2009, i likhet med de som finns i artikel 15 i rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000, eller som säkerställer samordningen med artikel 12 i förordning nr 2201/2003, kan den domstol vid vilken talan har väckts inte avstå från att utöva sin behörighet till förmån för en domstol som är bättre lämpad.